

RÖVIDEN

Jön a „kapzsisági adó”

Ahogy az várható volt, karácsony előtti utolsó ülésén jövő év január elsejétől hatályos pénzügyi és adóügyi intézkedések egész sorát tartalmazó sürgősségi rendeletet fogadott el a bukaresti kormány. A „kapzsisági adót” azoknak a pénzintézeteknek kell jövőre befizetniük, amelyek 2 százalékot meghaladó irányadó bankközi hitelkamatlábát (ROBOR) alkalmaznak. Az illeték a bank aktíváinak 0,1 százaléktól indul, és a ROBOR jelenlegi, 3 százalékt meghaladó szintjénél eléri a 0,3 százalékot. Eugen Teodorovici pénzügyminiszter az intézkedések tervével múlt kedden lepte meg a romániai gazdasági és pénzügyi szférát. Akkor még háromszor nagyobb, a ROBOR jelenlegi szintjén 0,9 százalékot kitevő „kapzsisági adóról” beszélt. A bukaresti tőzszeindex a hír hatására szerdán 11,2, csütörtökön 1,9, pénteken pedig 5,1 százalékkal csökkent.

Körözik Olosz Gergelyt

Egy héttel a perében született jogerős ítélet kihirdetése után sem találják a hatóságok a korrupció miatt letöltendő szabadságvesztéssel sújtott Olosz Gergelyt volt RMDSZ-es szenátort. Nicoleta Tolvaj Marin, a Kovászna megyei rendőr-főkapitányság szóvivője tegnap a Krónikának úgy nyilatkozott: folyamatban van az elítélt előállításának rendőrségi akciója. A volt szenátor ellen országos körözést bocsátottak ki, személyi adatait elküldték Románia valamennyi határáteljárójára. Lapunk kérdésére a szóvivő elmondta, folyamatos megfigyelés alatt tartják Olosz lakcímét, a nevére kibocsátott körözést hamarosan közzéteszik a rendőrség honlapján is, ugyanakkor napokon belül nemzetközi elfogatóparancsot is kiadnak a politikus ellen. December 20-án kihirdetett ítéletében a bukaresti legfelsőbb bíróság helyben hagyta az Olosz Gergely korrupciós perében 2016 márciusában született verdiktet, amelyben a Bukaresti Táblabíróság ugyancsak három év letöltendő szabadságvesztéssel sújtotta az Országos Energiaár-szabályozó Hatóság (ANRE) egykori vezetőjét. Az ANRE elnöki tisztségét 2007 és 2008 között betöltő 42 éves politikust többrendbeli befolyással üzérkedés vádjában találták vétkesnek. A táblabíróság 384 ezer euró és 400 ezer lej elkobzását is elrendelte Olosztól, fenntartva a vádlott bankszámláinak zárolásáról 2011-ben hozott döntést – a legfelsőbb bíróság most a három évvel ezelőtti verdikt eme intézkedését is helyben hagyta.

Növelik is, meg nem is

A pontérték-emelés ellenére csak kevés újraszámolt nyugdíj értéke nő

● **Technikai okok miatt késik a korábban 1-es és 2-es munkacsoportba tartozó nyugdíjasok egy kis része esetében a járandóság újraszámítása Hargita megyében. Olvasói érdeklődésre kértünk tájékoztatást a folyamatról a megyei nyugdíjpénztártól.**

SZÉCHELY ISTVÁN

Olvasónk 2009 óta nyugdíjas, és a korábban az 1-es, 2-es munkacsoportokban dolgozók nyugdíjának az újraszámításáról szóló, lapcsaládukbán korábban megjelent cikke alapján úgy tudja, már meg kellett volna történnie járandóságának az újraszámítása. Amint arról beszámolt, a székelyudvarhelyi cérnagyárban dolgozott 2-es munkacsoportban, és a tömbházban több szomszédja is, egykori kollégái, de az ő esetükben sem történt meg az újraszámítás. A témával kapcsolatban a Hargita Megyei Nyugdíjpénztártól kértünk tájékoztatást. Mint kiderült, pontosabb adatok hiányában meglehetősen bonyolult megállapítani, olvasónk melyik jogosultsági csoportba tartozik. Amint azt már korábban közöltük, a 2011. január elseje előtt nyugdíjazottak, akik a 2001. április 1-jét megelőző törvényeknek megfelelően 1-es, 2-es, illetve különleges vagy spe-

ciális munkacsoportokban dolgoztak, pontérték-többletre jogosultak a 2015/192-es sz. törvény, illetve a 2017/291-es sz. kormányhatározat szerint. Az újraszámítás és kifizetés 2016. január elsejétől történik, visszamenőlegesen: az 1-es munkacsoportban vagy speciális körülmények között ledolgozott évekre 50 százalékos, a 2-es munkacsoportban vagy különleges munkakörülmények között ledolgozottakra pedig 25 százalékos pontértéknövelés jár a jogosultaknak. A jogszabályok értelmében a kiigazított nyugdíjak két szakaszban folyósítandók: 2017. júliusától azoknak, akik 1990 és 2001 között kerültek nyugdíjazásra, 2017. novemberétől pedig azoknak, akik 2001 és 2010 vége között mentek nyugdíjba. Olvasónk vélhetően az utóbbi csoportba tartozik.

Kik jogosultak az újraszámításra?

A megyei nyugdíjpénzár tájékoztatása szerint az újraszámításra vonatkozó jogszabály előírásait azok esetében alkalmazhatták, akik 2011. január 1. előtt kérelmezték nyugdíjazásukat, és nem részesültek évi nyugdíjpontszám-emelésében más, a nyugdíjtörvényt módosító jogszabályok alapján. Tételeken azok a nyugdíjasok jogosultak a pontemelésre, akik esetében a nyugdíj megállapításánál a törvény által megszabott teljes szolgálati időtől eltérő, annál kisebb szolgálati idővel számoltak, ezért ők mostanáig nem részesülhettek ilyen jellegű emelésben. Hasonló helyzetben vannak például a fogyatékkal élő, nem látó nyugdíjasok, továbbá azok, akik egykor radioaktív sugárzási zónában dolgoztak, és a nyugdíjuk az 1990-es évi 407-es számú

kormányhatározat alapján került megállapításra, de például a bányászok is, akiknek a nyugdíjazása az 1990-es évi 267-es sz. kormányhatározat alapján történt. A jogosultak közé tartoznak ugyanakkor azok a nyugdíjasok is, akik művészeti tevékenységet folytattak (pl. balett-táncosok, akrobaták, kaszkadőrök, fúvós hangszereken játszó művészek voltak), a polgári légitársaságok egyes volt alkalmazottai, a kőolaj- és földgáz-kitermelő vállalatok korábbi alkalmazottai, illetve a vasúttársaság egykori dolgozóinak egy része – tájékoztat a nyugdíjpénztár. Továbbá közlik: a 192-es sz. törvény értelmében Hargita megyében körülbelül 1800 nyugdíjat kellett újraszámítani, és az érintettek nagy része megkapta már az újraszámítási határozatot, mintegy 100 ügycsoport nem került még újraszámításra, technikai okok miatt.

Kevés esetben nő

A pontérték-emelés dacára azonban az újraszámítás nem mindig eredményez nagyobb nyugdíjat, sőt meglehetősen ritkán nő a járandóság értéke. „Ami a konkrét emelkedést illeti, elmondhatjuk, hogy az esetek többségében nem hozott emelkedést az újraszámítás. Akinél emelkedett, ott 50–300 lej közötti összegről beszélhetünk, és kb. 100 ilyen eset van” – tájékoztatott az intézmény nyugdíjmegállapításért és kifizetésért felelős igazgatója. Dósa Erika konkrét példával is szemléltette ennek a magyarázatát: „míg korábban egy bányásznak a speciális törvények csak 20 évet írtak elő, mint teljes szolgálati időt, a 263-as számú nyugdíjtörvény már 30 évre emeli ezt. Figyelembe véve a teljes szolgálati idő jelentőségét a nyugdíj-

Van, aki hiába számolja, az újraszámítás után sem kap nagyobb járandóságot

▲ KÉPUNK ILLUSZTRÁCIÓ.
FOTÓ: GECSE NOÉMI

számítási folyamatban, elmondhatjuk, hogy a törvény által előírt teljes szolgálati idő emelkedése csökkenti a megvalósított éves átlagpontot. Az előbbi példát használva: míg korábban egy bányász által megvalósított összpontszámot 20-al kellett elosztani ahhoz, hogy megkapjuk az átlagpontját, a jogszabály változása utána már 30-al kell osztani a megvalósított pontszámot” – magyarázta a nyugdíjpénztár igazgatója.

Újabb jogosultsági csoport

Dósa Erika ugyanakkor arról is tájékoztatott, hogy idén augusztus 2-án lépett érvénybe a 221-es számú törvény, ami szintén a különböző munkacsoportokban dolgozó személyek nyugdíjának a megállapításáról, újraszámításáról rendelkezik. A folyamat ez esetben is hivatalból történik – tehát ez ügyben sem kell kérelmet intézni a nyugdíjpénztárhoz – 2018. október 1. és 2019. szeptember 30. között. Az újraszámolt nyugdíjak értékének a különbözőzetei 2018. október elsejétől kerültek kifizetésre, szintén visszamenőleg. Ez az intézkedés azoknak a nyugdíjást érinti, akiknek a járandóságát az említett 192-es sz. törvény értelmében már újraszámolták, továbbá azokat, akik 2011. január 1. és 2018. augusztus 2. között váltak jogosulttá az újraszámításra. A 221-es sz. törvény szerinti újraszámítást még nem kezdték el, most van folyamatban a jogosultak listájának az összeállítása – közölte az intézmény illetékese.